

SWV
Primair Onderwijs Zaanstreek

Samenwerken aan Passend Onderwijs dicht bij huis

In dit nummer

In de afgelopen drie jaren hebben leraren, scholen, schoolbesturen en het samenwerkingsverband zich met elkaar ingezet om passend onderwijs vorm te geven. Door uit te gaan van diversiteit, wat het kind nodig heeft, door de ouders en leerlingen te betrekken en door samenwerking, lukt het om voor steeds meer leerlingen passend onderwijs te realiseren.

Maar passend onderwijs is nog niet klaar. Er is nog veel te doen rondom de thuiszitters, de privacy, de rol van ouders, de zorgplicht en de samenwerking met jeugdhulp en gemeenten. Over deze en daarmee samenhangende onderwerpen kunt u in deze krant meer lezen. In dit nummer voorbeelden uit de praktijk van passend onderwijs en interviews met gepassioneerde bestuurders. Ook blikken we terug op de twee bijeenkomsten in De Stoomhal met intern begeleiders en directeurs met bijdragen van de inspirerende gastsprekers.

Door: Ron Benjamins
Senior onderwijsadviseur en associé

Drie manieren om van passend onderwijs een succes te maken

Het is nu ruim 2,5 jaar geleden dat passend onderwijs werd ingevoerd. Sindsdien is in veel regio's de ondersteuning aan leerlingen voelbaar veranderd. De meeste scholen hebben handlingsgericht werken ingevoerd en begeleiders vanuit het samenwerkingsverband komen meedenken over oplossingen als leraren, ouders en kinderen samen vastlopen. Hoe staat passend onderwijs er nu voor? Welke ontwikkelingen en kansen zijn er? Ron Benjamins probeert de hoofdlijnen te zien en doet drie aanbevelingen.

1. Waardeer diversiteit

Passend onderwijs kan in veel teams nog op de nodige weerstand rekenen. Veel leraren vinden dat het opnemen van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben ten koste gaat van andere leerlingen. Dat komt omdat ze overdag te weinig tijd hebben om die leerlingen goed te begeleiden en ook over te weinig kennis en ervaring beschikken om kwaliteit te bieden. Dat maakt dat uiteindelijk veel kinderen toch naar een vorm van speciaal onderwijs moeten. Die opvatting is er al sinds het begin van passend onderwijs. In sommige gevallen is het de conclusie van leraren na jarenlang doorzetten om ook de meest complexe leerlingen onderwijs te bieden. Dat verdient waardering. In andere gevallen is het een overtuiging die op voorhand als argument dient om niet al te hoog in te zetten op passend onderwijs. Dat verdient tegenwicht.

Als leraren vinden dat passend onderwijs uiteindelijk voor niemand het beste resultaat oplevert, dan werkt het niet zo goed om ze vooruit te helpen met nieuwe cursussen over klassenmanagement, workshops over de onderwijsbehoeften van leerlingen met ASS of omgaan met moeilijk gedrag. Dat gaat allemaal over het 'wat', terwijl de twijfel van die leraren juist ontstaat over het 'waartoe'. Dat gaat over iets anders. De waartoe-vraag die speelt luidt ongeveer als volgt: 'Hoe kun je ooit goed onderwijs geven als leerlingen niet passen bij de manier waarop we het onderwijs bij ons op school hebben ingericht?'. Hoe begrijpelijk ook, die vraag zet de zaken op zijn kop. Alle kinderen verschillen enorm van elkaar, in hun temperament, interesses, achtergronden en talenten. Dat is geen probleem, maar een fantastisch

Lees verder op pagina 5

Door: Maurice van Turnhout

'Kinderen moeten zich thuis voelen op school en in de wereld'

Chris van Meurs, bestuurslid van het samenwerkingsverband in de Zaanstreek namens stichting SPOOR, ziet een toekomst voor zich waarin scholen meer 'lerende gemeenschappen' zijn.

'Al mijn hele leven ben ik werkzaam in het onderwijs,' vertelt Van Meurs. 'Nooit een uur voor de klas gestaan, wel altijd gewerkt als bestuurder en beleidsmaker. Volgens mij moet je jezelf voortdurend blijven ontwikkelen, anders ben je zo goed als dood. Ik vind het geweldig om een bijdrage te kunnen leveren aan de ontwikkeling van anderen.'

Als kersverse bestuursvoorzitter van SPOOR heeft Van Meurs nu vierentwintig openbare basisscholen in de regio Waterland en de Oostelijke Zaanstreek onder zijn hoede. Vóór zijn huidige baan was Van Meurs twaalf jaar lang bestuurder bij de scholengemeenschap Scholen aan Zee in Den Helder. Deze gemeente schonk hem bij zijn vertrek de erepenning van de stad.

Van Meurs: 'In 2014 hebben we in Den Helder binnen korte tijd tweehonderdvijftig alleenstaande minderjarige vluchtelingen uit Syrië en Eritrea onderwijs aangeboden. Andere bestuurders waagden zich daar niet aan, omdat er logistieke noch financiële voorzieningen waren getroffen. Ik vond dat deze kinderen ook recht hadden op onderwijs. Samen met de burgemeester heb ik besloten om het gewoon aan te pakken, linksom of rechtsom. En dat heeft succes gehad.'

Randvoorwaarden

In zijn visie staat passend onderwijs voorop. 'We helpen kinderen om zich thuis te voelen op onze scholen, en daarmee ook om zich thuis te voelen in de wereld', schreef Van Meurs op de website van het samenwerkingsverband. Een klinkende ambitie. Hoe maakt Van Meurs dat concreet als bestuurder? 'Ik schep de randvoorwaarden om te zorgen dat een school openstaat voor vrijwel ieder kind. Vroeger werden kinderen vaak vroegtijdig uitgesloten, omdat ze bijvoorbeeld leer- of gedragsproblemen hadden, of een beperking. Ik wil kinderen juist midden in de samenleving en midden in de school houden. Natuurlijk kunnen sommige kinderen gewoon niet werken in een reguliere omgeving en dan moeten ze alsnog naar een speciale school. Maar dat willen we zo beperkt mogelijk houden.' Elk kind een individueel onderwijsarrangement, dat

Chris van Meurs

is nogal een kunstje, geeft Van Meurs toe. 'We willen natuurlijk bij elk kind bepaalde leerdoelen halen, maar de vraag is altijd hoe en in welk tempo je dat het beste kan doen. Hoe vertrek je vanuit de leervragen van een kind, in plaats van een vaststaand lesaanbod over het kind uit te storten?' Als bestuursvoorzitter is Van Meurs overtuigd van de noodzaak van passend onderwijs, maar hij moet rekening houden met de visies van de achtendertig scholen in zijn portefeuille. 'Er bestaan grote verschillen tussen de wijken en dorpen waar een school gevestigd is. We hebben een dorpschool die wordt bevolkt door rijke, hoogopgeleide Amsterdammers. En tien kilometer verder staat een school waar de plaatselijke agrarische bevolking heengaat. Dan zie je vanzelfsprekend verschillen. Ouders en leraren willen op de ene school niet hetzelfde als op de andere school. We moeten recht doen aan die verschillen om met en voor ieder kind het beste resultaat te boeken.'

Individuele arrangementen

Van Meurs: 'In het huidige horizontale model wordt elke groep van ongeveer dertig kinderen geleid door een groepsleraar. Al die kinderen moeten een individueel onderwijsarrangement krijgen. Dan vraag je iemand dus

om voor elk kind de ideale leraar te zijn en dat is natuurlijk een vrijwel onmogelijke opgave. Het risico is dat je leraren gaat overvragen.' Dat moet volgens Van Meurs anders. Hij streeft naar een meer verticaal model, waarbij meerdere leraren binnen teamverband op talent en specialisatie worden ingezet binnen de verschillende groepen. 'Ze zijn dan gespecialiseerd in bijvoorbeeld opvoedingsproblemen of rekenonderwijs. Niet alleen bij de kinderen, maar ook bij de leraren willen we dus aansluiten op talent, karakter en individuele behoeften. Ze hebben allemaal hun eigen sterktes en zwaktes. Een groot voordeel voor passend onderwijs, want je kan daardoor meer kinderen binnenboord houden.'

In de visie van Van Meurs wordt de school een 'lerende gemeenschap', waar meer gebeurt dan alleen het klassikale lesprogramma: 'Een Integraal Kind Centrum voor alle kinderen van twee tot twaalf, dus ook de peuterspeelzaal en de voorschoolse educatie. Eventueel naschoolse opvang en jeugdzorg. Ouders stappen met hun kind niet zo snel naar een hulpverleningsbureau, maar als je het vanuit de school zelf organiseert is het laagdrempeliger. Allemaal vanuit de gedachte van passend onderwijs.'

De grote sprongen van ‘gewoon slimme’ kinderen

Bij Agora, stichting voor bijzonder primair onderwijs in de Zaanstreek, wordt de bovenscholse voorziening voor hoog- en meerbegaafde leerlingen ‘Kangoeroegroep’ genoemd. Net zoals de Australische buideldieren maken de kinderen hier grote sprongen.

‘Ik ben gewoon slim,’ vertelt de zevenjarige Guus. ‘In lezen ben ik beter dan de kinderen die een jaar hoger zitten. Maar ik ben niet sneller dan andere kinderen. Ik werk juist langzamer, omdat ik alles zo netjes mogelijk wil doen.’ Guus zit naast Esther Kooi, zijn moeder, aan een picknicktafel op het veldje achter ICBS Octant te Assendelft. Kooi legt uit: ‘De verwerkings-snelheid bij hoogbegaafde kinderen is veel langer. Omdat Guus zo slim is en zo weinig fouten maakt, legt hij zichzelf op dat hij alles foutloos moet doen. Bij de Kangoeroegroep spelen ze daar op in.’ Eén dagdeel per week bezoekt Guus de Kangoeroegroep op Octant. In totaal zijn er negen van zulke groepen bij Agora, ingedeeld naar leeftijdscategorie. In elke groep zitten twaalf tot vijftien leerlingen. De andere locatie is CBS Kleurenpracht. Er wordt nog gestreefd naar meer spreiding in de Zaanstreek.

Verkeerd zelfbeeld

Volgens Yvonne Kok, leraar van Guus bij de Kangoeroegroep, haken kinderen met een begaafdheid vaak als kleuter al af op school: ‘Ze ontwikkelen faalangst of een verkeerd zelfbeeld. Zulke kinderen gaan onderpresteren en komen slecht in hun vel te zitten.’ Vervolgens krijgen ze al snel het stempel: lastig geval. Zo verging het ook Guus, die zich als kleuter verveelde, omdat hij al kon lezen en schrijven. Vaak zat hij naar buiten te staren en luisterde hij niet naar de leraar. ‘Tegelijkertijd wilde hij zo min mogelijk opvallen,’ verduidelijkt Kooi. ‘Guus maakte bijvoorbeeld altijd mooie gedetailleerde tekeningen van vrachtwagens. Tot hij op de kleuterschool kwam, toen ging hij ineens dezelfde soort krastekeningen maken als de andere kinderen.’ De wanhoop is Kooi en haar echtgenoot regelmatig nabij. ‘Omdat Guus alles zo makkelijk vindt, hoeft hij nergens moeite

voor te doen. Dus als iets hem ineens wel moeite kost, roept hij dat hij het niet kan. Of hij wordt thuis ineens heel boos. Net als veel hoogbegaafde kinderen heeft Guus moeite met het overzien van de verschillende taken die hij moet uitvoeren. Zijn gedachten gaan alle kanten op en hij denkt veel te ingewikkeld.’

Dinosaurussen

Bij de Kangoeroegroep werken kinderen aan projecten waarmee ze de diepte ingaan en op een opbouwende manier worden uitgedaagd. Zo leren ze om niet op te geven als het wat moeilijker wordt. Kok: ‘Als je niet in aanraking komt met het veld waar je begaafdheid ligt, zal je talent nooit tot bloei komen. Daarom proberen we de kinderen in de Kangoeroegroep aan te spreken met zo divers mogelijke projecten. Eerder hebben we projecten gedaan over kunst, techniek, ICT. En nu over dinosaurussen.’ Dat betekent niet dat de kinderen alleen informatie moeten stampen over dinosaurussen. Om de kinderen ‘onderzoekend leren’ bij te brengen wordt gebruik gemaakt

van het TASC-model, legt Kok uit: ‘Daarbij benaderen de kinderen een onderwerp stapsgewijs en uiteindelijk blikken ze terug op het proces. Hoe is het gegaan, zijn ze tevreden over het resultaat? Zo krijgen de kinderen zicht op hun eigen ontwikkeling.’ Ook krijgen de kinderen vraagstukken voorgelegd waarvoor ze hun creatief denkvermogen moeten aanwenden. Bijvoorbeeld: Hoe zou de wereld eruitzien als de Tyrannosaurus Rex nog zou leven? Kok vertelt met een lach: ‘Eén meisje had bedacht dat de Rex op Texel mag leven, zodat de mensen op het vasteland kunnen blijven. Het is geweldig om al die creatieve oplossingen te horen. Ik heb het mooiste beroep van de wereld.’

Niveaoverschillen

Vanaf januari is er voor het eerst ook een Kangoeroegroep voor kinderen in groep drie. Guus moest nog wachten tot groep vier voor hij kon instromen. Kooi: ‘Het liefst had ik Guus al bij groep twee in de Kangoeroegroep gehad. De groep is een goed initiatief, maar aan Guus’ gedrag thuis merk ik dat twee uur in de week nog te weinig is om hem

uit te dagen. Ik ben bang dat we op een gegeven moment toch vastlopen en moeten kijken naar andere alternatieven.’ Volgens Kooi heeft dat ook een sociaal-emotionele dimensie. ‘Door zijn hoge IQ heeft Guus minder makkelijk aansluiting met de rest van zijn reguliere klas. Guus hoeft voor mij echt geen professor te worden, maar hij moet wel een gelukkig kind kunnen zijn.’ Kok vertelt dat volgend schooljaar een pilot begint, waarbij kinderen die behoefte hebben aan een grotere uitdaging, twee dagdelen in de week naar een Kangoeroegroep mogen. ‘We scholen onze leraren ook om hoog- en meerbegaafde leerlingen zo jong mogelijk te herkennen. Er moet passend onderwijs zijn voor zoveel mogelijk leerlingen, zo gespreid mogelijk door de Zaanstreek. Maar als we de hele week volledig onderwijs op hoogbegaafdheid zouden geven, zouden we op dezelfde problemen als daarvoor stuiten. Niveaoverschillen houd je altijd, ook tussen kinderen met een IQ van 130 en kinderen met een IQ van 150.’

Guus en Esther

‘Niet-pluisgevoel? Trek dan meteen aan de bel!’

Jaarlijks zijn in Nederland 119.000 kinderen het slachtoffer van mishandeling, uiteenlopend van fysiek geweld tot emotionele verwaarlozing. Als bestuursvoorzitter van scholengemeenschap Zaan Primair wil Niko Persoon er iets tegen doen. Ook dat is onderdeel van het ontwikkeltraject van het samenwerkingsverband. Wat is Persoons visie op de bestrijding van het ‘veelkoppige monster’ kindermishandeling?

‘Het onderwijs alleen kan dat probleem niet oplossen,’ verklaart Persoon in zijn kantoor met uitzicht op de Gouw in Zaandam. ‘We zijn immers geen hulpverleners. Maar op onze scholen krijgen we wel alle kinderen te zien. Daarom moeten we ons best doen om kinderen een veilige plek te bieden en om gevallen van kindermishandeling in een zo vroeg mogelijk stadium te signaleren.’ Vorig jaar was Persoon één van de oprichters van de Beweging Tegen Kindermishandeling, een samenwerking van de PO-raad (primair onderwijs), de VO-raad (voortgezet onderwijs), de drie brancheverenigingen van de kinderopvang, de ouderorganisaties BOInK en Ouders in Onderwijs, en de Algemene Vereniging van Scholieleiders. Deze organisaties ondertekenden een manifest met zes doelstellingen om kindermishandeling tegen te gaan.

Met de Beweging zet Persoon het werk voort dat hij eerder deed als lid van een – inmiddels demissionaire – landelijke Taskforce tegen kindermishandeling en -verwaarlozing. ‘Ik ben toen erg geschrokken van de omvang van het probleem,’ vertelt hij, ‘maar ook van alle bureaucratie en regelgeving die een goede aanpak ervan in de weg zitten. Wie zo’n probleem te lijf wil gaan, moet bovenaan de ladder beginnen. Pas als een minister of (onderwijs)bestuurder met de vuist op tafel slaat, komt er schot in de zaak.’

Koplopers

In zijn Taskforce-dagen vormde Persoon met een aantal collega-bestuurders een koplopersgroep. ‘Daarmee hebben we in het hele land regionale projecten gestimuleerd. In de gemeente

Zaanstad heeft dat een coalitie opgeleverd tussen onder andere jeugdteams, wijkteams en schoolbesturen, die het probleem gezamenlijk wil aanpakken. Ook de gemeente doet mee. Het is in Zaandam zelfs zo geregeld, dat als een kind nergens met een probleem terecht kan, het altijd bij de burgemeester kan aankloppen.’ De Taskforce adviseerde de overheid enkele initiatieven te ontplooiën op nationaal niveau. Eén ervan: alle ouders verplicht naar een opvoedcursus. ‘Daar voorkom je geen kindermishandeling mee, maar je erkent in ieder geval dat opvoeden moeilijk is. Kinderen en gezinnen worden tegenwoordig aan heel veel prikkels blootgesteld, kijk alleen al naar de invloed van social media. Soms halen kinderen het bloed onder je nagels vandaan en dan is het handig om tips and tricks paraat te hebben.’ Een ander advies van de Taskforce was een verplicht kindveiligheidsbrevet voor professionals, waaronder leraren, dat eens in de vijf jaar wordt getoetst. ‘Goede leraren hebben er uit zichzelf een zesde zintuig voor als er iets niet pluis is met een kind, maar je moet ze ook trainen in hoe ze moeten omgaan met dat gevoel.’ Volgens Persoon weifelen leraren soms om gevallen van kindermishandeling te melden, omdat ze bang zijn iemand vals te beschuldigen. ‘Dan blijven leraren met een machteloos gevoel zitten. Door de leraar middelen aan te reiken en in zo’n geval beperkt ondersteuning te bieden, voorkom je een hoop stress.’

Hermelding

Er is nog genoeg te doen, vindt Persoon. Bij het advies- en meldpunt Veilig Thuis is de

Niko Persoon

helft van het aantal meldingen van kindermishandeling een hermelding. ‘Het ontbreekt Veilig Thuis landelijk aan een centrale leiding, een centrale administratie. Ouders van mishandelde kinderen verhuizen soms, omdat ze de hete adem van Veilig Thuis in hun nek voelen. Als mensen dan van Noord-Holland naar Friesland verhuizen, verdwijnen ze ineens van de radar. Bij de meest excessieve gevallen van kindermishandeling, zoals het Meisje van Nulde, zijn er vaak al verschillende hulpverleners in het spel geweest. Maar op het cruciale moment weet de ene hand niet wat de andere doet.’ Een ander probleem is de strenge privacywetgeving, die hulpverleners belemmert om gegevens over een gezin te delen. ‘De schuldenproblematiek

is bijvoorbeeld een van de voornaamste risicofactoren voor kindermishandeling. Als een wijkteam merkt dat een gezin in de schuldhulpverlening zit, kan dat waardevolle informatie zijn voor de school. Scholen horen namelijk wel dat de ouders het schoolreisje niet willen betalen of het kind zonder eten naar school sturen, maar ze weten niet wat er achter zit.’ In onder andere het medisch tuchtrecht is vastgelegd dat de ouders vooraf toestemming moeten geven aan hulpverleners voor het doorspelen van informatie. ‘Vaak willen ouders dat natuurlijk niet, maar daar is het kind dus niet bij gebaat. Gelukkig spreekt het tuchtrecht steeds vaker medici of hulpverleners vrij als ze in het belang van het kind hebben gehandeld en er geen

andere weg was. Maar ook onderwijsbestuurders moeten laten zien dat ze achter hun personeel staan. Leraren zijn vaak bang dat ze op hun lazer krijgen als ze een valse melding van kindermishandeling doen. Ik heb mijn mensen laten weten dat ik ze in zulke gevallen steun. Beter dat ze er een keer naast zitten dan dat de melding te laat komt.’ Persoon benadrukt: ‘Scholen kunnen alleen hun rol vervullen als het volledige systeem functioneert. In de gemeente Zaanstad wordt daar echt werk van gemaakt. En dat doet me goed.’

Bijeenkomsten in De Stoomhal in Wormer

Intern begeleiders d.d. 9 november 2016

Het digitale verzuimregister, thuiszitters, de samenwerking tussen SMW en jeugtteams, een ontwikkeltraject voor ouders en de monitor van het samenwerkingsverband... Deze onderwerpen kwamen in verschillende flitspresentaties aan de orde. Tevens waren er twee gastsprekers: Ron Benjamins en Steven Pont.

Steven Pont

Foto: aangeleverd

Gedrag!

We hebben de hele dag te maken met het gedrag van kinderen. Maar wat is nou eigenlijk de basis van dat gedrag? Met andere woorden: wat is de bron? Waarom doen kinderen wat ze doen? En wat heeft dat te maken met onze reacties?

Steven Pont nam ons mee op een zoektocht naar die vragen. Een verhaal over koorts, hechtingsfiguren, indianenstammen, hersenen en natuurlijk de rol van de pedagogiek. Hij benadrukte dat je nooit alleen naar het kind kan kijken om zijn gedrag te begrijpen. Dat is altijd het resultaat van zijn interactie met zijn omgeving, vooral met de ouders en de leraar.

Steven Pont is oud onderwijzer, ontwikkelingspsycholoog en systeemtherapeut. Hij is een veelgevraagd spreker, columnist en auteur van diverse boeken. Alles wat Steven Pont doet is opgebouwd rond twee thema's; de (ontwikkelings)psychologie, die gedrag meer vanuit het individu beschrijft en de systeemtheorie, die juist het belang van de sociale omgeving benadrukt.

Lees hiernaast de column 'Talent' van Steven Pont.

Talent

Het nieuwe modewoord rond kinderen is 'talent'. Het idee is dat iedereen tenminste één talent heeft en dat volwassenen na het ontdekken daarvan kinderen meer op hun pluspunten kunnen aanspreken dan op hun tekortkomingen. Vooral voor de wat moeilijker kinderen zou dit beter werken. In Amsterdam loopt daarom bijvoorbeeld een programma, Brede Talent Ontwikkeling (BTO), dat zich tot doel stelt alle kinderen van Amsterdam zich optimaal te laten ontplooiën. Dat klinkt allemaal goed, maar ik twijfel daar inmiddels toch een beetje aan. In zijn boek 'Outliers' pleit de Amerikaanse onderzoeksjournalist Malcolm Gladwell namelijk dat talent eigenlijk helemaal niet bestaat. Of dat als het bestaat, het uiteindelijk maar een klein

onderdeel is van iemands uiteindelijke succes. Want mensen die succesvol zijn in bijvoorbeeld sport of muziek, blijken vaak als kind helemaal niet het meest talentvol te zijn geweest. Ze waren gewoon de grootste doorzetters. Met andere woorden; ze wilden het het liefst. Uit zijn onderzoek blijkt dat succes pas tot volle wasdom komt wanneer je eerst bereid bent minstens 10.000 uur in je talent te investeren. Boris Becker is daar een mooi voorbeeld van. In zijn jeugd werd hij door de Duitse tennisbond geselecteerd omdat niemand bereid was zo lang en zo hard voor zijn doel te willen werken als hij, terwijl er vele tientallen jongetjes waren die in principe beter konden tennissen. Maar hij wilde het het liefst. Dit zet de hele focus op talent wel een beetje op

de helling, want dat betekent volgens mij dat je er veel meer aan hebt om op zoek te gaan naar iemands passie, dan naar iemands talent. Maar ik wil niet zeuren. Die zoektocht naar het talent van onze kinderen is natuurlijk positief, maar we zijn er daar als opvoeders nog lang niet mee. De vraag is hoe we onze kinderen vervolgens kunnen stimuleren een paar duizend uur in hun talent en daarmee in zichzelf te investeren. Want dat is dus misschien het enige talent waar je als kind echt wat aan hebt; het talent je ergens echt helemaal voor in te zetten.

Deze column is eerder afgedrukt in Het Parool.

Peter de Vries

Foto: aangeleverd

Passend Arrangeren binnen Passend Onderwijs

onderwijs (Erik van Meersbergen en Peter de Vries, 2013) en Instrumenten voor begeleiden in passend onderwijs (Peter de Vries (HU) en Peter de Vries (CPS), 2016).

In de recent gepubliceerde heruitgave van het boek *Handelingsgericht Werken in Passend Onderwijs* is nog veel meer relevante achtergrondinformatie te vinden over passend onderwijs. Deze tweede druk bevat veel nieuwe inhoud voor met betrekking tot passend onderwijs, het taalgebruik is geactualiseerd, nieuwe wetenschappelijke inzichten zijn toegevoegd en er zijn extra hulpmiddelen op de bijbehorende website geplaatst.

<http://wij-leren.nl/hgw-passend-onderwijs.php>

'Handelingsgericht werken in passend onderwijs', geschreven door Peter de Vries en Erik van Meersbergen

In deze presentatie kwamen vier onderwerpen aan bod:

- Hoe kunnen we de kwaliteit van een arrangement in beeld krijgen en de leerlingen volgen? Hierbij werd verslag gedaan van een casestudy, waarbij twee individuele leerlingen langdurig gevolgd werden. De vraag luidde vervolgens: is deze werkwijze te vertalen naar de dagelijkse praktijk binnen de scholen?
- In het kader van arrangeren werd een korte blik geworpen op het buitenland, met de vragen: Wat kunnen we hiervan leren? Waar kunnen we hier ons voordeel mee doen?
- Verslag van enkele wetenschappelijke onderzoeken, dat het succes van de een-zorgroute laat zien bij leraren.
- Afsluiting met de vraag: Wat vinden de leerlingen er eigenlijk zelf van?

Peter de Vries (1961) is orthopedagoog en werkt bij de Hogeschool Utrecht en is verbonden aan SWW Passend Onderwijs Almere. Hij adviseert scholen op het gebied van handelingsgericht werken, passend onderwijs en in het omgaan met gedragsproblemen binnen de groep. Publicaties: o.a. *Handelingsgericht werken in passend*

Directeuren d.d. 8 februari 2017

Waar was passend onderwijs ooit voor bedoeld? Zijn scholen in staat om met diversiteit om te gaan? Over deze vragen en de daarmee samenhangende ontwikkelingen en resultaten ging het eerste deel van de bijeenkomst. Voor en na de pauze kregen twee gastsprekers het woord: Ron Benjamins en Jitske Kramer.

Jitske Kramer

Fotografie: Mirjam van der Linden.

'Wow, wat een verschil'.

Jitske Kramer is corporate antropoloog en expert op het gebied van werken met (culturele) verschillen, global leadership, Deep Democracy en organisatiecultuur. Dat we allemaal anders zijn, is geen verrassing. Maar we vinden

het wel fijn als iedereen een beetje 'normaal' doet. Maar volgens welke standaard dan? Wie bepaalt er wat normaal is? Zonder diversiteit kunnen we niet leven; verschillen zijn een noodzakelijk ingrediënt voor synergie en groei.

Diversiteit is een gegeven, we zijn nu eenmaal allemaal andere en unieke mensen. Het vraagstuk is: hoe gaan we met de verschillen om? Hoe kun je fragmentatie voorkomen en hoe kun je zorgen voor een open en inclusieve werkomgeving. Door acht inclusieprincipes in de praktijk te brengen kun je de verschillen tussen mensen beter laten werken: een praktische en inspirerende kijk op diversiteit en inclusie. Over kijken vanuit een opvallend perspectief, zonder automatische piloot, met lef om van de geboende paden af te wijken. Het is een kwestie van mentaliteit, het gewone uitdagen, vragen stellen, creëren... Om het veilig te maken om anders te mogen en te kunnen zijn. Om te genieten van elkaars verschillen.

www.academievoororganisatiecultuur.nl

Vervolg Pagina 1 Ron Benjamins

en rijk gegeven. De kunst is om die diversiteit in de groep te waarderen en te benutten. Dat betekent niet dat het ineens zomaar lukt om op 2x3 niveaus les te geven in een combinatieklas. Maar het betekent wel dat de mentale drempels worden weggenomen om zo goed mogelijk na te denken over hoe dat zou kunnen. We leven in een tijd waarin diversiteit maatschappelijk niet zo gewaardeerd wordt. Culturele diversiteit wordt vaak zonder veel omhaal onder één noemer gebracht met criminaliteit. Scholen vormen leefgemeenschappen waarin we jonge generaties kunnen leren dat het normaal is dat iedereen verschillend is.

2. Stel je eigen doelen

Passend onderwijs is gekomen in de plaats van een landelijk indicatiestelsel. Nog niet zo lang geleden werden rugzakjes en verwijzingen bepaald op basis van dossier, volgens landelijk geldende criteria. Nu kijken de meeste samenwerkingsverbanden naar wat voor dit kind, in deze situatie nodig is. Bestuurlijk heet dat decentralisatie (meer bevoegdheden voor mensen op lokaal niveau) en deregulering (minder knellende en rigide regels). Daarmee is passend onderwijs dus niet per se iets dat scholen overkomt, of van bovenaf wordt uitgerold.

Scholen hebben zelf de mogelijkheid om aan te geven welke ondersteuning ze zelf kunnen bieden, die past bij de visie van de school en de manier van leren en lesgeven die door het team gedragen wordt. In de tiende voortgangsrapportage passend onderwijs, die afgelopen winter werd gepubliceerd, gaven schoolleiders aan dat ze hierin goede ontwikkelingen zien. Ze signaleren dat leraren steeds beter geschoold zijn om ondersteuning aan leerlingen te bieden; dat leraren steeds meer denken en werken vanuit eigenaarschap en minder vanuit weerstand; dat leraren steeds meer denken en werken vanuit betrokkenheid bij de leerlingen die ondersteuning nodig hebben. Dat zijn heel hoopvolle tekenen, als het gaat over het succes van passend onderwijs.

Schoolleiders zijn heel goed in staat om deze ontwikkelingen te stimuleren. Het helpt enorm om in het team het gesprek over passend onderwijs te voeren en kritisch te bezien welke extra ondersteuning de school kan bieden en organiseren, wat past bij het team, de leerlingen en de buurt. Dat onttoert de grootste mythes over het gevaar van passend onderwijs en zorgt voor heel veel eigenaarschap bij leraren. Zij denken dan na over een paar concrete impulsen voor de eigen school en of die de moeite waard zouden zijn om aan te werken. Op veel scholen wordt dat gesprek al gevoerd. Je kunt het iedere school.

3. Werk samen

Niemand kan alleen passend onderwijs tot een succes maken. Leraren hebben elkaars expertise en ervaring nodig. Scholen vullen elkaar aan en vormen samen een divers netwerk van leeromgevingen. Overal in dat netwerk heeft onderwijs de samenwerking met ouders en met jeugdhulp nodig. Het laatste jaar is heel veel politieke en bestuurlijke aandacht uit gegaan naar thuiszitters. Thuiszitters vormen een goede lakmoesproef voor het succes van passend onderwijs. Want als een leerling geen onderwijs volgt, is er kennelijk geen passende plek gevonden en gaat er dus iets niet goed

met passend onderwijs. Hoewel die redenering wat kort door de bocht is, wordt die heel bruikbaar gevonden om het succes van passend onderwijs te meten. En dus worden overal in het land projecten gestart om thuiszitters naar school te krijgen. Vrijwel altijd gaat dat om complexe situaties, waarin samenwerking hard nodig is, bijvoorbeeld tussen jeugdhulp, wijkteam, leerlicht en onderwijs. Geen professional of instantie lost dat alleen op. Daar komt bij dat onze samenleving steeds meer vraagt om samenwerking. Gezag is uit, gelijkwaardigheid is in. We geloven niet meer zomaar wat in de krant staat, als de berichtjes op twitter ons iets anders

vertellen. Voordat we naar de huisarts gaan googelen we zelf even wat er aan de hand kan zijn. We verkopen de energie van onze zonnepaneeltjes aan het energiebedrijf. We leggen samen geld bij elkaar door crowdfunding als de bank niet mee wil doen aan ons project. En zo is het ook met onderwijs. Ouders geloven de leerkracht niet omdat die leerkracht is. Ze willen gehoord en gezien worden. En ze hebben groot gelijk. Alle kinderen hebben er baat bij als leraren en ouders elkaar versterken.

Dit artikel is eerder verschenen in *Passend Onderwijs Magazine*.

Ron Benjamins, fotografie: Tycho's Eye Photography

Laagdrempelig en transparant: op weg naar het IKC Roggeplein

Aan het Roggeplein, in het hart van de Zaanse Rosmolenwijk, zal een nieuw Integraal Kind Centrum (IKC) verrijzen. In dat kader werken kinderopvang, jeugdteam, scholen en gemeente samen aan de hulp en ondersteuning van gezinnen. Stuurgroep IKC en jeugdteam zijn al druk in overleg.

In Zaanstad hebben ongeveer duizend kinderen in het primair onderwijs zorg nodig. Afgaande op landelijke cijfers is ongeveer de helft daarvan slachtoffer van mishandeling en verwaarlozing. Op dit moment werken de verschillende zorginstanties nog te geïsoleerd van elkaar om volledig effectief te zijn, stelt projectleider Marcel Meer: 'Met het nieuwe IKC willen we sneller signaleren en meer preventief optreden. Voor ouders en verzorgers richten we het zo simpel en laagdrempelig mogelijk in.'

Het pand van Jeugdteam Rosmolenwijk, met uitzicht op de plek waar het IKC wordt gebouwd, dient als vergaderruimte voor de verschillende samenwerkende partijen. Bij Marcel Meer aan tafel zitten Erna Buckler en Saskia Luitjes van het Jeugdteam, Karin van den Hoek en Nadine van Rooze van kinderopvang Tinteltuin, Annemarie Fligh, schoolmaatschappelijk werker bij Stichting Agora, Willem Lamers, directeur van de scholen RKBS Willibrord en CBS De Saenpaerel en directeur van het IKC Roggeplein, en Margo Roozendaal, leraar bij RKBS Willibrord. Lamers en Roozendaal zijn allebei lid van de Stuurgroep IKC Roggeplein. 'De sfeer in het team is goed', observeert Meer: 'Mensen klagen niet over de extra uren die ze hierin steken en ze hoeven niet elk wisselende met hun leidinggevende kort te sluiten. Er is een gezamenlijke wil en ambitie.'

Casus

Het team is net bezig een casus uit te denken. Deze casus draait om een alleenstaande moeder met een kind van drie, dat een ontwikkelingsachterstand heeft en vaak verzuimt op de

peuterspeelzaal. De casus is weliswaar fictief, maar het is tegelijkertijd een herkenbaar geval voor het team. Er wordt druk geknikt aan tafel. De vraag is: Welke organisatie heeft in zo'n geval de regie? Opgesplitst in twee groepjes gaan de teamleden met elkaar in gesprek. Karin van den Hoek geeft aan dat PeuterTuin contact opneemt met ouders en verzorgers bij regelmatig verzuim. 'Het is voor kinderen op die leeftijd namelijk nog niet verplicht om naar de peuterspeelzaal te gaan. Maar als we wachten tot het kind leerplichtig is, wordt het moeilijker voor het kind om de achterstand in te halen.' De vraag is welke ondersteuning er aan kind en gezin kan worden geboden. Saskia Luitjes van het Jeugdteam voert het woord als de eerste groep hun oplossing voor de casus presenteert. Op het flipboard wijst Luitjes aan dat de moeder in de casus altijd eerst bij het consultatiebureau terecht kan. Haar collega Erna Buckler interrumpeert: 'Maar wat als ze daar helemaal niet naartoe gaat, wat doen we dan?' Zo bestoken de twee groepen elkaar met kritische vragen. In deze verkennende fase is het allereerst zaak om een weg te vinden in de wildgroei aan instanties, die allemaal hun eigen regels en jargon met zich meebrengen. Luitjes merkt op: 'Het gaat ons natuurlijk niet om ellenlange vergaderingen, uiteindelijk willen we juist slagvaardig op kunnen treden.' 'De verkenning bestaat ook uit meer dan alleen maar praten', vult schooldirecteur Willem Lamers aan. 'We werken natuurlijk al veel samen. Het gaat vooral om het verbeteren van de bestaande situatie en daarbij kunnen we van elkaar leren.'

Integrale benadering

Het team gaat voor het nieuwe IKC uit van een 'integrale, ecologische benadering van kind en onderwijs'. Projectleider Marcel Meer verklaart: 'Een kind zit op school, het woont thuis, het speelt in de wijk. Volgens de pedagogisch-ecologische benadering zijn al die zaken met elkaar verbonden en brengen ze elk hun eigen perspectief met zich mee.'

De Rosmolenwijk heeft het etiket 'aandachtswijk' gekregen. 'Het is een vergrijsde arbeiderswijk', zegt Luitjes. 'Er is veel armoede en er wonen veel alleenstaande ouders. Bij de jeugdteams kijken we ook naar wat de ouders nodig hebben. We kunnen ze bijvoorbeeld helpen om weer te participeren in de wijk, om koffie te gaan drinken in het buurthuis, om hun kinderen te laten sporten.' Een struikelblok voor de verlangde daadkracht is de strenge privacyregeling. Als ouders hun gezinssituatie privé willen houden, moet dat in principe door de instanties worden gerespecteerd. Maar wat als die situatie zo uit de hand loopt dat de veiligheid van het kind in het geding komt? Meer: 'Wij betrekken ouders zo vroeg mogelijk bij het proces. Op die manier is het meteen

duidelijk wat je van en met ze kan delen.' 'Transparantie staat voorop', bevestigt Erna Buckler. De medewerking van ouders is volgens Meer onderdeel van goed burgerschap. 'Als ouders niet willen dat er informatie wordt doorgegeven, moeten we misschien vaker met ze praten. Soms kan het nodig zijn om ouders een contract te laten tekenen als ze het IKC binnenkomen. Maar daar waar de veiligheid van het kind op het spel staat, moeten we zo snel mogelijk in kunnen grijpen, privacyregeling of aniet.'

Luitjes: 'Dat soort excessieve gevallen krijgen altijd de meeste aandacht, maar in de praktijk komen ze gelukkig zelden voor. In 98% van de gevallen loopt het goed af.' Meer onderstreept nog eens de missie van het nieuwe IKC: 'Ouders en kinderen moeten niet van het kastje naar de muur worden gestuurd. De regiefunctie is daarin bepalend en daar blijven we over in gesprek. Regie voeren betekent namelijk niet dat je de baas speelt. Het IKC wordt van ons allemaal.'

Stuurgroep IKC en jeugdteam

'Achter de muur van verzet zat een slim en empathisch jongetje'

Jarenlang zat de negenjarige Finn in de 'mallemolen' van de jeugdzorg en volgde hij speciaal onderwijs. Hij vond zijn draai bij een reguliere school in de Zaanstreek.

Finn heeft klassendienst. Terwijl hij de bezem ter hand neemt in het lokaal van klas drie-vier, zingt hij het lied 'Kriebeltje de vlo' mee, dat wordt gespeeld vanaf het digibord. Als Finn eenmaal naast zijn pleegmoeder Marja van Rijn zit, vertelt hij honderduit. Van Rijn glimlacht: ' 's Ochtends om half acht gaat Finn aan en de rest van de dag gaat hij niet meer uit.'

Na de geboorte van zijn jongste broertje gingen Finns biologische ouders scheiden. Op mentaal en sociaal-emotioneel gebied ontwikkelde hij zich te traag. 'Bij mijn echte moeder was ik superdruk', licht Finn toe. Door de omstandigheden werd hij in een crisispleeggezin geplaatst. 'Toen voelde ik me rot en naar. En daarom gaat het dus soms nog steeds een beetje fout op school.' In totaal is Finn negen keer verhuisd, van het ene pleeggezin naar de andere opvoedmoeder. Toen hij zes was zou hij geïnstitutionaliseerd worden in een begeleid 'driehuis', maar pleegzorginstantie Spirit spande zich in om hem toch bij Van Rijn en haar echtgenoot te laten plaatsen. Inmiddels woont hij tweeëneuhalf jaar bij zijn pleegouders en hier mag Finn blijven. Van Rijn erkent dat de eerste maanden met Finn moeilijk waren.

'Hij probeerde op allerlei manieren ons gezag te ondermijnen. Tijdens een wandeling liep hij recht de vijver in, om mij te plagen. Achter die muur van verzet zat een slim en leergierig jongetje dat niet voldoende was uitgedaagd.'

Vaste structuren

Finn volgde altijd speciaal onderwijs. De busrit van en naar school kostte hem elke dag twee uur, en dat ging hem niet in de koude kleren zitten.: 'Behalve die ene keer toen ik voor straf voorin de bus moest zitten, omdat ik een beetje had gevochten. Dat vond ik eigenlijk best een leuke straf.' Pleegmoeder Van Rijn zag Finn liever op een reguliere school en dan bij voorkeur op een kleine, nabijgelegen school. Mocht Finn daar niet heen? De beslissing werd, na een observatieperiode, weloverwogen genomen. Zijn leraar: 'Eerst ging ik kijken hoe het er in het speciaal onderwijs bij Finn in de klas aan toe ging. We spraken af dat hij bij ons op school eerst een jaar zou blijven zitten. De overplaatsing vergde de nodige aanpassingen, want Finn heeft duidelijke structuren nodig. Hij zit altijd op dezelfde plek in de klas en heeft een vaste dagindeling.' Coördinator leerlingzorg: 'Finn had al zoveel meegemaakt, het

was een ingewikkeld dossier om in te duiken. Gelukkig zijn er goede afspraken gemaakt tussen leraren en pleegouders.' Van Rijn vult aan: 'Soms gedraagt Finn zich thuis normaal en gaat hij vrolijk fluitend weg en dan wordt hij op school ineens woedend. Andersom gebeurt het natuurlijk ook. Dat is soms moeilijk te verklaren, dus het is goed om daar samen met de leraren over te spreken.' Als Finn met een kinderachtig stemmetje begint te praten, vraagt zijn pleegmoeder hem: 'Hoeveel jaar ben je ook alweer?' 'Negen', antwoordt Finn met zijn eigen stem. De leraar: 'Als ik Finn hier op school vraag hoeveel jaar hij is, weet hij precies wat ik bedoel, omdat hij die vraag thuis ook krijgt. Dat hebben we onderling zo afgesproken.'

Trots

Het was voor Finn flink wennen op zijn nieuwe school. Hij kwam met een leerachterstand binnen en moest contact maken met een grote groep nieuwe kinderen. Eerder speelde hij vaak alleen in de zandbak. Nu geniet Finn van het schooltheater en van zijn lievelingsvak geschiedenis. En misschien wel het belangrijkste: hij kan zelf met de fiets naar school en naar vele vriendjes in de buurt. 'Ik ben een beetje rustiger geworden', zegt Finn. 'Mijn boosheid is gezakt naar blij. Soms blijft het zo en soms zakt het verder naar beneden, naar verdrietig.' Zijn stemmingswisselingen komen nog drie of vier keer per dag voor. Soms kan Finn zich zo ergeren aan

een vriendje dat snurkt tijdens een logeerpartijtje, of aan een invalvul die zich niet aan hem voorstelt, dat hij 'ontploft'. 'Door Finns verzet kon ik niets voor hem betekenen', vertelt Van Rijn. 'Hij wilde niet eens dat ik hem knuffelde.' 'Nu wel', zegt Finn. Hij springt bij zijn pleegmoeder op schoot. Haar ogen worden vochtig als ze tegen hem zegt: 'Ik begrijp dat je het moeilijk hebt en ik ben trots op je. Finn is heel empathisch en hij heeft de potentie om zich tot een fantastisch mens te ontwikkelen. Als dat lukt is het mede te danken aan passend onderwijs.'

Wegens privacyredenen zijn de namen in dit artikel gefingeerd.

Foto: Shutterstock

'Laat kinderen successen ervaren'

Als schoolondersteuner is Anne-Marthe Sigmond verbonden aan scholen van Zaan Primair, Spoor en De Werf. Haar taak? 'Helpen met het vormgeven van passend onderwijs.'

'Elke school biedt kinderen een vorm van basisondersteuning', legt Sigmond uit. 'Wanneer een kind meer ondersteuning nodig heeft, kan er een onderwijsarrangement worden toegekend. Als er vragen zijn over het samenstellen van zo'n arrangement komen scholen bij de schoolondersteuner voor hulp

en advies.' Sigmond studeerde Orthopedagogiek in Utrecht en werkte bij het IWAL, instituut voor diagnostiek en behandeling van dyslexie, dyscalculie en andere leerproblemen. Daarna volgde ze een tweejarige postdoctorale opleiding tot Schoolpsycholoog in Nijmegen. Met haar huidige baan als schoolondersteuner in

de Zaanstreek brengt ze haar twee studies in de praktijk.

Groeidocument

Als een soort 'case manager' is Sigmond betrokken bij de eerste gesprekken en evalueaties van onderwijsarrangementen. Vaak behandelt ze ingewikkelde dossiers. Kinderen met een arrangement hebben meestal meerdere problematieken, soms ook gekoppeld aan een diagnose.

Eén van de meer complexe casussen die Sigmond als schoolondersteuner tegenkwam was een kleuter met het Syndroom van Down. 'Kinderen met Down hebben moeite met sociale interactie, maar ook met zindelijkheid, concentratie, werkhouding. Om dit jongetje een kans te geven in het regulier onderwijs zijn een plan van aanpak en een groeidocument geschreven. Met als hoofdvragen: Wat heeft het kind nodig en wat

heeft de leraar nodig?' Het jongetje vond het moeilijk om te communiceren, en had moeite om zijn plek in de klas te vinden. Dat kwam tot uiting in 'bijzonder gedrag'. Hij was baldadig of trok zich juist helemaal terug. Aanvankelijk kreeg hij wekelijks dertien uur extra begeleiding. Het jongetje leerde een dagritme aan met behulp van pictogrammen en er werd

Lees verder op pagina 8

een specialist ingezet om hem te begeleiden in de methode 'leespraak' (communicatie door middel van lezen). Zo werd zijn zelfstandigheid vergroot. Sigmond: 'Je kan wel grote doelen stellen voor deze kinderen, maar het is beter om de doelen te versmallen. Pas dan ervaart het kind ook successen. Tussentijds evalueren we de groei van het kind en kijken we samen met de ouders of er meer of minder ondersteuning nodig is. Het jongetje krijgt nu wekelijks tien uur ondersteuning en volgend schooljaar kan het zelfs nog minder worden, omdat we merken dat het beter gaat.'

Fundering

Meestal vallen kinderen die een onderwijsarrangement nodig hebben vanzelf op door hun gedrag, maar soms wordt het signaal pas laat opgevangen. Sigmond heeft meegewerkt aan het arrangement van een meisje in groep vijf met zowel dyslexie als dyscalculie, een zeer zeldzame dubbeldiagnose. 'Aan haar gedrag merk je niet

veel,' verduidelijkt Sigmond, 'Ze zit goed in haar vel, heeft veel vriendinnetjes. Toch gaat het leren moeizaam. Ze krijgt nu één keer in de week specialistische begeleiding voor dyslexie. Er wordt gestart bij het fundament, met letter-klank-koppeling. Pas dan kan je verder bouwen. Dyscalculie is een complexer probleem, daar kan een rekenspecialist soelaas bieden.' Sigmond geeft toe dat bij een evaluatie altijd wordt gekeken of speciaal basisonderwijs misschien beter is voor het welbevinden van het kind. 'Ouders staan daar meestal wel voor open, maar ze willen het natuurlijk liever niet. Het meisje met dyslexie en dyscalculie zit nu in groep vijf. Als ze ouder wordt, gaat ze beseffen dat ze anders is. Dat kan haar zelfbeeld aantasten en dan zakt de fundering voor het onderwijsarrangement weg. Het belangrijkste is dat ze op school lekker in haar vel blijft zitten, dat is een voorwaarde om te kunnen groeien.'

Pedagogische driehoek

Af en toe komt Sigmond een casus tegen waarbij snel gehandeld moet worden. Zo werd ze ingeschakeld toen een jongetje in groep vijf met gescheiden ouders door moeder onaangekondigd bij vader op de stoep werd gezet. 'Toen moest ik snel hulpverlening inschakelen. Het jongetje was volledig de draad kwijt, hij liep weg van huis en van school. We zijn nu bezig om de zorg voor hem op poten te zetten.' In dit geval bleek een speciale school de juiste oplossing, omdat het jongetje permanent toezicht nodig had. 'Toen bleek dat de vader hem niet naar die school wilde brengen, moest er opnieuw spoedhulp komen. In zo'n geval moet je dus snel schakelen.' Een nauwe samenwerking met ouders, scholen, hulpverleners en haar drie collega's is volgens Sigmond essentieel bij de uitvoering van haar werk. 'We putten uit onze successen en proberen die mee te nemen van de ene school naar de andere.

Er zijn veel verschillende belangen in het spel. Het is belangrijk om de pedagogische driehoek ouder, school en kind in stand te houden. Soms stuiten

we bij de uitvoering van ons werk ouders tegen de borst, soms de school. Maar we handelen altijd in het belang van het kind.'

Anne-Marthe Sigmond

Door: Esther Kooi

OPR, wat is dat!? En wat kunnen we betekenen?

Vlnr: Yvonne Dijkema (secretariaat), Renate Does, Bianca Batenburg, Nezjima van Binsbergen, Hanneke van den Hout, Tjarda Harteveld, Esther Kooi

Drie jaar na invoering van de Wet Passend Onderwijs wordt het tijd u nader kennis te laten maken met de Ondersteuningsplanraad (OPR)!

De OPR is een speciale medezeggenschapsraad van het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Zaanstreek (SVW PO Zaanstreek). In de OPR zitten ouders en medewerkers van de samenwerkende scholen binnen het samenwerkingsverband. De belangrijkste taak van de OPR is het instemmen met het ondersteuningsplan. Het ondersteuningsplan beschrijft hoe de scholen in het samenwerkingsverband ervoor gaan zorgen dat alle leerlingen het onderwijs, de ondersteuning en zorg krijgen die ze nodig hebben.

In het ondersteuningsplan staat o.a.: welk onderwijs en welke ondersteuning alle scholen aan leerlingen bieden, de manier waarop extra ondersteuning georganiseerd is en welke speciale of extra onderwijsvoorzieningen er zijn. Passend Onderwijs gaat niet alleen over het onderwijs aan leerlingen die om welke reden dan ook extra ondersteuning nodig hebben. Passend onderwijs heeft betrekking op alle leerlingen. De OPR Zaanstreek heeft veel enthousiaste nieuwe leden en is zich aan het ontwikkelen. We zijn bezig onze visie/missie zó vorm te

geven dat we (nog) beter zichtbaar en vindbaar worden voor u als ouder en leerkracht. Heel graag horen we wat er leeft en tegen welke dingen u aanloopt m.b.t. passend onderwijs en onderwijsondersteuning. Onze wens is dat er meer tweerichtingsverkeer ontstaat, zodat wij optimaal kunnen meedenken en adviseren in de aanloop naar het nieuwe ondersteuningsplan dat klaar moet zijn in 2018. U kunt de OPR bereiken via het e-mailadres: opr@swvpozaanstreek.nl

Colofon

'Samenwerken aan Passend Onderwijs dicht bij huis' is een uitgave van Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Zaanstad

De artikelen in deze krant vertegenwoordigen niet noodzakelijkerwijs het standpunt van het samenwerkingsverband. Evenmin kunnen aan de inhoud van deze krant rechten worden ontleend.

Samenstelling en redactie:

Anneke Bax, namens de coördinatie
Yvonne Dijkema, secretariaat samenwerkingsverband

Interviews:

Maurice van Turnhout, schrijver en journalist

Fotografie:

Marije Dijkema, Studio byMarije

Vormgeving & opmaak:

Marije Dijkema, Studio byMarije

Drukwerk:

Damen Drukkers, Werkendam

Website:

www.swvpozaanstreek.nl

E-mail:

secretariaat@swvpozaanstreek.nl

Postadres:

Voor TLV- (aan)vragen:
Ds. Martin Luther Kingweg 206
1504 DG Zaandam

Voor bestuur en coördinatie:

Postbus 88
1500 EB Zaandam